

Geografski položaj, blizina grada (dvadesetak kilometara udaljena od Beograda) i relativno imućno stanovništvo, uticali su na to da je prema istraživanju Svetolika D: Milovanovića, iz 1935. godine, Crepaja bila mesto sa najviše školovanih ljudi u Banatu. I mada su najpoznatiji crepajački đaci bili Mihajlo Pupin i Uroš Predić, plodna južnobanatska ravnica ovo mesto u opštini Kovačica odredila je kao poljoprivredni kraj sa dugom tradicijom gajenja kukuruza, koji je posejan na 70-75% obradivih površina. Crepaja danas ima manje od 5.000 žitelja, što je nešto manje nego ranije.

U Crepaji je svoje mesto i smisao našlo preduzeće „Fotos“ DOO za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda. To je ćerka firme „Alemex“ iz Pančeva, čiji je direktor Miljan Atanacković. Ne generalizirajući o firmi Fotos DOO, napominjući da je osnovna delatnost trgovina poljoprivrednim proizvodima: kukuruzom, pšenicom, šećernom repom, suncokretom, sojom, na veliko i malo, otkup i prodaja poljoprivrednih proizvoda.

-Firma Fotos DOO je osnovana 2004. godine. Krenuli smo sa ugovaranjem šećerne repe i te 2004. godine i od samog početka smo sav posao sa šećernom repom odradili dobro.

Naredne 2005. godine smo krenuli sa nabavkom ostalog repomaterijala za poljoprivredu, izvršili nabavku semenske robe, đubriva, sredstava za zaštitu bilja. Već 2006. godine smo postigli ozbiljnu kooperaciju sa 40 kooperanata, koji su imali u proseku od po 50 hektara zemlje. Narednih godina počinjemo otkup merkantilne robe: suncokreta, soje, kukuruza, pšenice, tako da smo prošlu godinu završili sa otkupom kukuruza 15.000 tona, šećerne repe oko 45.000 tona, suncokreta oko 2.000 tona. Danas „Fotos“ ima oko 110 kooperanata, sve ozbiljne proizvođače, sa 10 hektara pa naviše, a nekolicina njih ima 200 i 250 hektara, sedam zaposlenih i planira da proširi delatnost - rekao je gospodin Atanacković.

U julu 2012. godine kupljena je farmu svinja i govedarska farma, koje se nalaze u Crepaji, i planom je predviđeno da se do aprila 2013. godine završe adaptacije, renoviranje prostora, nabavi potrebna oprema i da farma počne sa radom. Kapacitet farme je 4.000 tovljenika u turnusu i 400 tovnih junadi. Za sada su farme prazne. I dok će se na govedarskoj farmi prema sadašnjim indicijama čuvati krave Simentalske rase, o rasi svinja se još nije razgovaralo, ali na odluku će uticati mnogi faktori.

-Naš plan za budućnost su da se prvenstveno bavimo stočarstvom - dodao je gospodin Atanacković. -Verovatno ćemo se kasnije, kada farme zažive, orijentisati i u pravcu proizvodnje mesa i mleka. U aprilu bismo mogli da krenemo sa investicijama, ali prvo moramo da završimo preostale poslove setve, nabavke semena i đubriva, pa da krenemo dalje. U tom domenu se nadamo i nekoj pomoći, ili države ili resornog ministarstva, jer su velika ulaganja. Jer, kupiti, opremiti i napuniti jednu farmu, nije ni malo lak posao. Ideja da se ovako nešto uradi proistekla

je iz potrebe obnavljanja onoga što je Crepaja nekada imala. Trenutno, u celoj Crepaji nema više od 60 muznih krava, a nekada je samo u jednoj ulici bilo 150, za razliku od 20, koliko ih danas ima u istoj. Razlog za to je što ljudi nemaju kapaciteta za držanje većeg broja grla, i što držanje 5 ili 10 grla stoke nije ekonomski opravdano. Da bi bilo profitabilno mora se raditi sa 50 i više grla ili se time ne baviti.

Da je danas sve drugačije u ovom kukuruznom kraju, kazuju i prazni čardaci. Delom zbog prošlogodišnje suše koja je smanjila prinose kukuruza za 40% (prosečni prinosi u ovom kraju su do 8 do 10 tona po hektaru, a prosečan prinos za prošlu godinu sveo se na 6 tona). Drugi razlog je što je dosta kukuruza uspešno lagerovano u silose, jer su ljudi potpuno odustali od skladištenja kukuruza u čardake. Trenutno u Crepaji ima oko 2.000 tona kukuruza u čardacima, a ostali su prazni.

Analiza kukuruza sa teritorije opštine Kovačica, pokazala je da se količine alfatoksina kreću u granicama dozvoljenog, ali ga nije bilo dovoljno da se veće količine, kako je predviđeno, izvezu. Ali, sigurno da će se lepa slika vojvođanskog dvorišta sa prepunim čardacima iz kojih se prelivaju klipovi žutog vojvođanskog zlata, sve manje viđati po našim selima.